

Vård- & omsorgsnämnden

Nämndsordförande: Monica Kjellman

Förvaltningschef: Susanna Kiesel

Datum: 2023-08-22

Förslag till verksamhetsplan 2024- 2026, budget 2024

Innehållsförteckning

1	Nämndens verksamhetsområde och uppdrag.....	4
2	Ekonomisk sammanställning	4
3	Effektivisering.....	6
4	Verksamhetsutveckling	7
5	Mål för verksamheten	9
6	Strategiska nyckeltal för ekonomi, kvalitet och volym	16
7	Plan för konkurrensprövning	17
8	Program för uppföljning och insyn.....	18
9	Lokalförsörjning för nämndens verksamheter	18
10	Peng, taxor och avgifter	19
11	Riktade bidrag.....	19
12	Intern kontroll	20
13	Framåtblick.....	20
14	Upphandlings- och inköpsplan	23
15	Övergripande bilagor	24

I Nämndens verksamhetsområde och uppdrag

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens ansvar när det gäller att tillgodose behoven av vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vård- och omsorgsnämnden är en kundvals nämnd med ansvar för myndighetsutövning, beställning och finansiering av verksamheten, uppföljning av kvalitén i verksamheten och de utförda insatserna. Sedan april 2023 ansvarar Vård- och omsorgsnämnden för de verksamheter som tillhör kommunens egen regi.

Vård- och omsorgsnämnden ska agera i linje med de mänskliga rättigheterna och till Barnkonventionen.

2 Ekonomisk sammanställning

Kommunfullmäktige har fastställt preliminära budgetramen för Vård- och omsorgsnämnden till 715 750 tkr för år 2024. Det innebär en ökad ram för nettokostnader med 22 730 tkr jämfört med budget 2023. Indexuppräknings för budgeten mellan 2023 och 2024 är 10 766 med 2 % indexuppräknings för intäkter och 1,6 % för kostnader Resterande skillnad på 11 964 skall täcka in alla volymförändringar eller andra kostnadsförändringar som sker mellan 2023 och 2024.

Se bilagor 15.1 "Ekonomiska bilagor"-förändringar i förhållande till föregående budget" för ytterligare info.

Ekonomisk sammanställning, tkr

EKONOMISK SAMMANFATTNING, tkr				
Drift	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025 exkl. prisutv.	Plan 2026 exkl. prisutv.
Verksamhetens intäkter	109 703	84 277	85 958	87 674
Avgifter	27 282	29 005	29 581	30 168
Övriga intäkter	82 420	55 272	56 378	57 505
Verksamhetens kostnader	-802 723	-800 027	-819 990	-840 452
Personalkostnader	-211 747	-218 030	-223 481	-229 068
Lokalkostnader	-55 632	-56 023	-57 423	-58 859
Kapitalkostnader	-542	-525	-500	-475
Köp av verksamhet	-476 242	-468 842	-480 563	-492 577

Övriga kostnader	-58 559	-56 608	-58 023	-59 474
Nettokostnad	-693 020	-715 750	-734 031	-752 778
Nettoinvesteringar	0	0	0	0

Ekonomisk sammanställning per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Budget 2024			Netto i procent (%)
	Kostnad	Intäkt	Netto	
Nämnd och staber	-24 297	0	-24 297	3,4 %
Särskilt boende	-294 621	45 516	-249 106	34,8 %
Hemtjänst	-134 005	14 930	-119 076	16,6 %
Övrig äldreomsorg	-26 916	4 340	-22 576	3,2 %
Admin äldreomsorg	-14 634	0	-14 634	2,0 %
LSS vuxna	-202 382	11 546	-192 636	26,9 %
Psykiatri vuxna	-44 172	3 440	-39 869	5,6 %
Admin vuxenstöd	-11 318	0	-11 318	1,6 %
LSS barn	-18 955	1 050	-17 369	2,4 %
Övrigt barn och ungdom	-20 253	993	-18 860	2,6 %
Admin barn och ungdom	-4 328	0	-4 328	0,6 %
Personligt ombud	-2 968	1 287	-1 681	0,2 %
Summa VON exkl egen regi	-798 850	83 100	-715 750	100,0 %
Centrala enheter egen regi	0	0	0	
Äldreomsorg egen regi	-37 951	39 014	1 063	-0,1 %
Funktionsnedsättning egen regi	-171 323	170 261	-1 063	0,1 %
Summa Egen regi	-209 275	209 275	0	
Totalt inkl egen regi	-1 008 124	292 375	-715 750	100,0 %

VON exkl egen regi

Index har räknats upp med 2 % för intäkter och 1,6 % för kostnader mellan 2023 och 2024 vilket ger en total indexökning på 10 766 tkr för 2024. Ökade kostnader 2024 för volymökning särskilt boende på 11 414 tkr och LSS boende på 3 800 tkr, vilket delvis kompenseras av minskningar av volymer inom Barn och Unga. Personalkostnaderna beräknas öka med 3 % 2024 och indexuppräknningen är 1,6 % vilket medför ökade personalkostnader jämfört med indexuppräknningen på 583 tkr. Kostnadsminskningar på 1 113 tkr, beror på effektivare insatser inom vård och omsorgsverksamheterna. Netto totalt ger detta en budgetram på 715 715 tkr för 2024.

VON Egen regi.

Egen regi har haft underskott tidigare år och prognostiseras 2023 få ett underskott på 7 000 tkr jämfört mot budget. Vidare erhåller egen regi en

indexuppräknning på 1,6 % medans lönerna beräknas öka med 3 %. Detta innebär ytterligare 2 400 tkr i kostnader. Så startläget för egen regi är ett underskott på 9 400 kr jämfört med budget. Det krävs ett stort arbete för att försöka nå en budget i balans för egen regi verksamheterna 2024. Arbetet med översyn av egen regis organisation pågår och hittills har ca hälften av underskottet identifierats i kostnadsbesparingar. Ytterligare arbete pågår för att säkerställa en budget i balans för 2024 där båda kostnader och intäkter beaktas.

3 Effektivisering

Den digitala agendan för Sverige säger att ”Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.”

Socialförvaltningen har idag moderna digitala lösningar gällande möten, e-ansökningar, kommunikation via digitala verktyg, e-blanketter och har ett verksamhetssystem som stödjer denna utveckling.

Vård och omsorgsnämndens verksamheter fortsätter att utveckla möjligheten till att digitalisera ansökningsprocessen så att brukare kan få åtkomst till blanketter och insända handlingar digitalt. Syftet är att förenkla processen för brukarna och att minska tidsåtgång och miljöresurser.

Brukarna får större möjligheter att önska mötesform, digitala möten erbjuds därmed som ett alternativ om brukaren önskar det. Även utskrivningsplanering sker digitalt vilket leder till mindre restid och effektivare kommunikation mellan kommun och region.

Socialförvaltning samverkar med andra förvaltningar och myndigheter för att brukaren ska få rätt stöd från rätt instans. Exempelvis samverkan mellan socialförvaltningen, arbetsförmedlingen och försäkringskassan. En annan form av samordning är arbetet med skolnärvaro där socialförvaltning samarbetar med elevhälsan och utbildningsförvaltningen.

En samordnad individuell plan (SIP) ska enligt lag tas fram när en person har behov av olika insatser som behöver samordnas från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Detta ska göras när bedömning har gjorts att insatser behöver samordnas. Professionen inom socialtjänsten och regionen har en lagstadgat skyldighet att sammankalla till ett SIP-möte om behov har upptäckts efter att den enskilde har gett sitt samtycke till det.

Befolkningen i Sverige blir äldre. Ökningen går allt snabbare och de kommande 10 åren förväntas antalet personer som är 80 år eller äldre att öka med omkring 65% procent i kommunen. För personer som är 90 och äldre, beräknas ökningen under samma period vara 145 %. Det är också fler personer som lever längre med kroniska hälsotillstånd som innebär behov av vård och omsorg. Den medicinska kunskapen har ökat generellt och i accelererande takt. Många hälsotillstånd behandlas så att patienten blir helt återställd. Behovet av

särskilt boende för äldre ökar med befolkningen över 65 år.

För att klara av att ge stöd och hjälp till fler krävs förebyggande insatser. Flexibla lösningar krävs där t.ex. utbildning, mötesplatser kan ges till flera av kommunens invånare oavsett ålder. Samverkan med andra aktörer såsom primärvården, frivilligorganisationer och andra myndigheter kommer också att vara viktigt.

Samplanering mellan verksamheter inom kommunens egen regi leder till effektiv resursanvändning. Medarbetare i olika omsorgsenheter samarbetar i större utsträckning än förut, detta ökar möjlighet till att flera kan arbeta heltid. Genom samplanering sprids kompetenser och erfarenheter och kvalitén ökar i verksamheten.

4 Verksamhetsutveckling

Spår 1 - Möjliggörande ledarskap och engagerande medarbetare

Bra ledarskap skapar förutsättningar för en effektiv och ändamålsenligt verksamhet. Ett bra ledarskap kännetecknas av tydlighet kring uppdrag och förväntningar samt lyhördhet för medarbetarna. Genom tillgängligt chefsstöd säkerställs det bästa ledarskapet.

Verksamhetsmålen ska vara vägledande. Medarbetarna ska få tydlig information om verksamhetens mål och möjlighet att vara delaktiga i målarbetet. Detta ska ske som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. För att uppnå verksamhetens mål ska medarbetarna kontinuerligt få återkoppling på utfört arbete och uppmuntras till att växa i sin arbetsroll. Ledarskapet ska motivera till verksamhetsutveckling och engagemang. Medarbetarsamtalen ska ha en central roll och idéer gällande verksamhetsutveckling och förbättring kan föras fram av medarbetare löpande.

Genom att kartlägga behovet av kompetensförsörjning över en längre tid säkerställs att medarbetarna har förutsättningar till kompetensutveckling i enlighet med personalutvecklingsprogrammet och resurser för att utföra arbetet på tillfredställande sätt. Vid behov kan även andra metoder som handledning användas för att öka trivsel och stärka den professionella rollen oavsett om man är en chef eller medarbetare.

Spår 2 - Skapa värden med kundfokuserat arbetssätt

Socialförvaltningen ska använda kundfokuserade utredningsmetoder som är rekommenderade av Socialstyrelsen och som är anpassade till aktuella lagtexter och som har till syfte att:

- Stärka den enskildes delaktighet och inflytande
- Förbättra samarbetet mellan den enskilde och dennes nätverk
- Skapa struktur och systematik i arbetet så att handläggning och insatser lättare kan följas upp

- Bidra till ökad kvalitet och rättssäkerhet
- Ökad transparens för den enskilde

Spår 3 - Ständiga förbättringar och innovationer

Kvalitetsfrågor ska vara en integrerad del av förvaltningen och handlar om att aktivt förebygga, förändra och förbättra. Förvaltningen ska ha ett system för en avvikelserapportering från medarbetare och enskilda. Innehåll och åtgärder ska göras transparenta för alla medarbetare och brukare. Förvaltningen ska sträva efter ett systemtänk som leder till en förståelse för hur förvaltningen kan förebygga, förändra och förbättra verksamheten.

Vård och omsorgsnämnden deltar i utvecklingen av samverkan vid utskrivning från slutenvården tillsammans med andra kommuner och regionen.

Kommunerna i länet och regionen har sedan 2020 en överenskommelse kring samverkan vid utskrivning från slutenvård och sjukvård. Lagen syftar till att främja en god vård för personer som behöver insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den regionfinansierade öppna vården. Överenskommelsen mellan kommunerna och regionen handlar om att övergången från slutenvård till fortsatt vård i patientens egna hem, eller på särskilt boende, ska bli så trygg, säker och effektiv som möjligt.

Det som är under utveckling är nytt IT-stöd som ska möjliggöra parternas kommunikation med varandra. Det nya IT-stödet har implementerats under 2022-2023. Det ligger i kommunens intresse att vara aktiv i rapportering av brister i samverkan för att förbättra utskrivningsprocessen samt ha en effektiv handläggning för att kunna ta över ansvaret för brukare som skrivs ut från slutenvården.

Vård och omsorgsnämnden ska öka användningen av digitala lösningar för att öka brukarens självständighet och för att använda resurser på bästa sätt. Ett exempel är att ha en digital natttillsyn istället för ett fysiskt besök.

Spår 4 - Utveckla effektiva och värdeskapande processer

Att utveckla processer och arbetssätt syftar till att identifiera och ta bort onödiga arbetsmoment, både utifrån myndighetens och målgruppens perspektiv, och på så sätt effektivisera verksamheten. Förvaltningen ska arbeta med att kartlägga processer som nedtecknas i rutiner. I syfte att skapa samsyn om "så här gör vi" och få syn på möjliga förbättringar.

Förvaltningen ska delta i Yrkesresan som syftar till att ge kvalitet i varje möte mellan socialtjänstens medarbetare och invånare.

Spår 5 -Fokus på fakta

Socialförvaltningen strävar efter att erbjuda vård och omsorg enligt bästa tillgängliga kunskap. Medarbetaren väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insatser. Fakta hämtas från det kunskapsstöd som finns att tillgå hos Socialstyrelsen i form av:

- Handböcker för tillämpningen regelverk inom nämndens verksamheter.
- Föreskrifter och allmänna råd
- Metodguide för evidens baserade bedömningsmetoder och insatser
- Övriga publikationer inom socialtjänsten

Socialförvaltningen tar även del av Statens beredning för medicinsk och social utvärdering, (SBU) som gör oberoende utvärderingar av metoder och insatser inom socialtjänsten och området funktionshinder.

5 Mål för verksamheten

Vision 2040 – ”Med kvalitet, trygghet och valfrihet i fokus skapar vi en hållbar framtid. Österåker – möjligheternas skärgårdskommun” är antagen av Kommunfullmäktige och ska genomsyra allt som görs i kommunen och vid varje beslut som fattas. De fyra övergripande mål styr nämndernas arbete, tillsammans med eventuella nationella målsättningar och lagkrav. Nämnderna ska inför kommande budgetår sätta verksamhetsspecifika resultatmål till varje övergripande mål. Resultatmålen ska peka ut särskilt prioriterade områden för nämnden kommande år och ska i hög grad fokusera på resultat och effekter ur ett brukar- och invånarperspektiv.

Nedan följer en redovisning av Vård- och omsorgsnämnden resultatmål och hur dessa mål ska uppnås och följas upp.

5.1 Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet

5.1.1 Nämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet.

Resultatindikatorer	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	35	30	30	30	30	30

Nämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet vilket kräver bästa tillgängliga kunskap som bygger på både vetenskap och beprövad erfarenhet. För att uppnå rättssäkerhet behöver nämndens verksamhet vara tillgänglig. Rättssäkerhet handlar också om att brukare som har behov av insatser ska få bra service där tiden från ansökan till att brukaren får den beviljade hjälpen ska vara skälig. Nämndens kundfokuserade arbetssätt ska ske genom:

- Brukarens delaktighet
- Årliga brukarundersökningar
- Att synpunkter och klagomål blir transparenta för alla, varför nämnden ska ta fram en strategi

Ett tecken på rättssäkerhet är att väntetiden till inflyttning på särskilt boende är kort och målsättningen är att brukaren inte ska vänta mer än trettio dagar.

Dokumentationen i nämndens verksamheter ska vara rättssäkra och korrekta. För att öka kvalitén i dokumentationen används workshops och kollegialt lärande. Dokumentation ska följa socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd 2014:5.

5.1.2 Brukare ska uppleva insatser från socialtjänsten som tillfredsställande.

Resultatindikatorer	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn	83 %	84 %	80 %	84 %	84 %	84 %
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel 100 %	100 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	76	83	83	83	83	83

Vård och omsorgsnämnden arbetar för att de som får insatser från nämnden ska få god service, rätt kompetens för att uppnå högre kvalitet i insatser och att insatsen ska leda till bättre livsvillkor. Hur brukare upplever insatsernas kvalitet mäts genom årliga brukarundersökningar.

För att öka kvalitén och delaktigheten för brukare fortsätter den digitala utvecklingen i nämndens verksamheter. Digitala lösningar utvecklas för att stödja och främja brukarnas delaktighet. Förvaltningen ska därför i samband med upphandlingar stärka kravet på välfärdsteknik i verksamheterna. Detta såväl tillgången på välfärdstekniska hjälpmedel som att personalen i verksamheten har kompetens att hantera och stödja brukarna att använda tekniken.

Den 1 juli 2023 blev undersköterska en skyddad yrkestitel. Det innebär att bevis behövs från Socialstyrelsen för att få använda titeln undersköterska inom vård och omsorg. Den som hade en tillsvidareanställning som undersköterska när de nya reglerna började får fortsätta att använda titeln till och med den 30 juni 2033, utan bevis. Det gäller oavsett om du är utbildad i eller utanför Sverige. I upphandlingar som berör personal på särskilda boenden ställs krav på undersköterska utbildning. Målet inom särskilda boenden är att 70 % av personal ska ha undersköterska utbildning.

Kompetensutveckling sker i samtliga av nämndens verksamheter. En del av kompetensutveckling sker via Yrkesresan som är en utbildningspaket för olika yrkesgrupper och olika kompetensnivåer.

Välfärdens medarbetare talar idag en mängd olika språk. Goda språkkunskaper i svenska ökar tryggheten för de äldre men även möjligheten för många äldre att få inflytande över omsorgens utförande. Bristande kunskaper i svenska språket hos personal i äldreomsorgen har uppmärksammats i både tillsyn och av statliga utredningar. En särskild utredare på Socialstyrelsen har fått nu i uppdrag att ta fram förslag på hur krav på kunskaper i svenska språket för personal i äldreomsorgen kan regleras. Socialstyrelsen förväntas kunna redovisa rapporten under hösten 2024 (Socialstyrelsen, Dir. 2023:44)

För flera medarbetare handlar det om att lära sig ett nytt språk och att kontinuerligt utveckla sitt yrkesspråk. Utmaningar som ställer krav på både medarbetare, arbetsgivare och arbetsplats. Genom att satsa på språkutvecklande arbetsplatser skapas hållbarhet gällande språkkompetens inom äldreomsorgen. Att utveckla språkkompetensen på arbetsplatser leder till nytta för brukare och högre kvalitet och effektivare verksamheter. Dessutom finns det vinster att göra för samhället i stort eftersom det kan bidra till att fler människor kommer in och stannar kvar på den reguljära arbetsmarknaden. För att få till en effektiv kompetenshöjning testas digitala utbildningar för detta syfte.

5.2 Österåker har en robust och effektiv ekonomi

5.2.1 Vård- och omsorgsnämnden ska bidra till social hållbarhet vid befolkningsökning utan att den ekonomiska utveckling relativt sett ska öka.

Resultatindikatorer	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	1	-2	-2	-1	-1	-1

Resultatindikatorer	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	-22	-1	-1	-15	-10	-10

Nettokostnadsavvikelsen jämför nettokostnaden med referenskostnaden ("statistiskt förväntad" kostnad). Resultat över 0 indikerar högt kostnadsläge, pga hög ambitionsnivå och/eller låg effektivitet.

Vård- och omsorgsnämnden ska bidra till social hållbarhet vid befolkningsökning utan att den ekonomiska utveckling relativt sett ska öka. Nämnden vill med målet uppnå kvalitativa insatser genom effektiv användning av befintliga resurser.

Att utveckla välfärden på ett socialt hållbart sätt kräver kompetenser inom flera sakområden och är såväl en utmaning som möjlighet för en förbättrad socialtjänst. Livsvillkor och levnadsförhållanden såsom jämställdhet och hälsa ger olika förutsättningar för individen, vilket socialtjänsten ska ta hänsyn till. Detta förutsätter att:

- Nämndens insatser ges med respekt för individens specifika behov, integritet och delaktig
- Kunskaper, metoder och perspektivgemenskap som går på tvären i kommunen men också mellan olika aktörer inom välfärden.

5.2.2 Nämnden ska eftersträva hög effektivitet i sina verksamheter.

Resultatindikatorer	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Effektivitetsindex LSS boende och daglig verksamhet	79			60	60	60
Effektivitetsindex äldreomsorg	87			95	95	95

I Kolada kan du se effektivitetsindex per verksamhet för att få en samlad bild av hur kommunen ligger till i jämförelse med andra, utifrån kostnader och kvalitet för de olika verksamheterna. Genom att klicka på indexet i Kolada kommer du

åt underliggande nyckeltal, det vill säga de värden som indexen baseras på.

5.3 Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här

5.3.1 Brukare inom särskild boende LSS/SOL ska uppleva trygghet i sitt hem.

Resultatindikatorer	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Brukarbedömning servicebostad LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	73	65	65	68	70	70
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)	85	93	93	90	93	93
Brukarbedömning boende särskild service SoL - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	71	72		75	78	80
Brukarbedömning gruppboende LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	65	68	68	69	70	71
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare med minst 2 besök dagligen möter under 14 dagar, median	14	14		14	14	14

Oavsett om du är Invånare, besökare, medarbetare eller brukare ska du känna dig trygg i Österåkers kommun. Österåkers kommun arbetar aktivt med trygghetsskapande åtgärder. Trygghetsfrågorna spänner över både kommunens verksamheter och över det offentliga rummet.

Vård och omsorgsnämnden arbetar genom Socialförvaltningen med flera olika måluppfyllande aktiviteter;

- Brukare som beviljas insatser av nämnden ska känna sig trygga under

hela tiden som insatserna pågår. Det ska även finnas en möjlighet att påtala brister i den upplevda tryggheten. Genom uppföljning av insatser säkerställer nämnden att insatser ges under trygga förhållanden.

- Förvaltningen ska årligen informera de som i sitt yrke kommer i kontakt med barn och unga att de har en skyldighet att vid misstanke om att ett barn far illa anmäla det till socialnämnden, av (14 kap. 1 § SoL) Detta säkerställer att barn och ungdomar och deras familjer kan få hjälp att leva under trygga förhållanden.
- Bestämmelser om Lex Sarah handlar om att anställda inom socialtjänsten är skyldiga att rapportera missförhållande och risker för missförhållanden i verksamheten. Arbetsgivaren ska informera om rapporteringsskyldigheten till den som påbörjar en anställning eller praktikperiod. Information om rapporteringsskyldigheten ska därefter ges återkommande, minst en gång per år. Syftet med detta är främst att förebygga så att liknande fel eller risker inte uppstår igen.
- Förvaltningen erbjuder stöd till anhöriga på olika sätt. Stödet ges genom individuella samtal, grupper och hälsofrämjande aktiviteter. Detta skapar trygghet för den anhöriga och den som får vård och stöd av sin anhörig. Syftet med anhörigstöd är att underlätta för den som vårdar eller stödjer en närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller som stödjer en närstående med funktionsnedsättning. Förvaltningen ska implementera den nationella anhörigstrategin från 2022 i sina verksamheter. Enligt strategin bör stöd till anhöriga vara ett perspektiv hos alla som möter enskilda i omsorgen. Strategin omfattar även vården, andra politiska områden som arbetsmarknadsstöd, skola och Försäkringskassan.
- En trygg och säker arbetsmiljö för personalen inom socialförvaltningen är en viktig förutsättning för att kunna ge en omsorg av god kvalitet. En god arbetsmiljö ökar även säkerheten och tryggheten hos personer som får stöd från förvaltningen. Riskfyllda situationer som kan uppstå ska därför regelbundet diskuteras, dokumenteras och förebyggas på APT i respektive verksamhet.

5.3.2 Öka kvalitén i mötet mellan socialtjänstens medarbetare och kommunens invånare.

Resultatindikatorer	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Deltagande i Yrkesresan ska omfatta alla som utbildningen är till för.				100	100	100

Nytt mål från 2024, utfall saknas före 2023

5.4 Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid

5.4.1 Nämnden ska bidra till att miljöpåverkan minskar inom upphandlade tjänster under 2024.

Resultatindikatorer	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Andel upphandlingar 2024 där nämnden har ställt krav att minska negativ miljöpåverkan i utgångspunkt i miljö och klimatprogrammet.				100 %	100 %	100 %

Nytt mål från 2024, utfall saknas för tidigare år.

Att utveckla välfärden på ett socialt hållbart sätt kräver kompetenser inom flera sakområden och är såväl en utmaning som möjlighet för en förbättrad socialtjänst. Livsvillkor och levnadsförhållanden såsom jämställdhet och hälsa ger olika förutsättningar för individen, vilket socialtjänsten ska ta hänsyn till.

Detta förutsätter att:

- Nämndens insatser ges med respekt för individens specifika behov, integritet och delaktig
- Kunskaper, metoder och perspektivgemenskap som går på tvären i kommunen men också mellan olika aktörer inom välfärden

För att fullgöra sitt ansvar som socialtjänst använder socialnämnden sig av interna kompetenser för att tillgodose behov av insatser för brukare. Nämnden har också behov av tjänster som upphandlas genom ramavtal, LOU eller direktupphandling. För att tjänsterna som upphandlas ska vara hållbara och enhetliga med hållbarhetsmålet är det viktigt att säkerställa att vid varje upphandling följa de miljöpolicys som finns i kommunen och göra en hållbarhetsbedömning av den upphandlade tjänsten.

5.4.2 Brukare ska erbjudas en balanserad och näringsrik kost.

Resultatindikatorer	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Andel särskilda boenden med rutin för att förebygga undernäring				80 %	85 %	90 %

Nytt mål för 2024. Tidigare utfall saknas.

Projektet "ÄT-up" startades under 2023, målet är att alla som erbjuds ska delta. För mer info om "ÄT-up" besök

6 Strategiska nyckeltal för ekonomi, kvalitet och volym

De valda nyckeltalen visar antalet insatser. En svårighet vid jämförelser är att fler problem eller svårare funktionsnedsättning oftast innebär mer omfattande insatser. Insatser syftar till att uppnå effekter och resultat för människor. Det är svårt att beskriva effekter av just insatserna. Människors livsvillkor bestäms och förändras av många orsaker. Kostnaderna måste ses i relation till individernas stödbehov. De höga kostnaderna för heldygnsomsorg beror till stor del på att personerna har ett större och i vissa fall långvarigt stödbehov.

Sedan 2021 har nämnden haft mindre volymökning, mycket beroende på Covid-19 som medfört lägre volymer än beräknat.

För 2024 budgeterar nämnden en volymökning inom särskilt boende från 312 till 328 platser.

Boende LSS ökar volymen från 98 till 102 platser, samtidigt som LSS barn och övriga insatser barn minskar i volym då utfallen varit lägre än förväntat.

Antagande om volymer 2025 och 2026 ligger inom intervallet 2,0-3 %. Dessa volymer är utifrån budgetperspektivet och stämmer inte alltid med boendeprognoser som räknas fram som är baserade huvudsakligen på befolkningsstatistik

6.1 Strategiska nyckeltal

6.1.1 Hemtjänst

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Ekonomi	Hemtjänst, pris/utförd timme	443	459	472	479	479	479
Prestation/volym	Antal kunder, hemtjänst	590	580	600	600	605	610
	Hemtjänst, utförda timmar, dag och kväll	246 737	237 468	240 000	250 000	256 250	262 656
	Timmar hemtjänst, egen regi	8%	8%	8%	8%	8%	8%

6.1.2 Särskilt boende

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Prestation/volymer	Särskilt boende, årsplatser	256	285	312	328	339	351
Ekonomi	Särskilt boende, snittkostnad/dygn	2 023	2 094	2 155	2 190	2 190	2 190
	Beläggningsgrad	99%	99%	99%	99%	99%	99%
	Korttidsplatser, antal dygn	3 859	4 380	4 840	4 840	5 000	5 250
	Korttidsplatser, snittkostnad/dygn	2 300	2 346	2 414	2 453	2 453	2 453

6.1.3 Funktionsnedsättning

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Prestation/volymer	Boende, antal vuxna egen regi	91	96	98	102	102	102
	Boende, antal vuxna extern regi	41	40	44	44	46	48
	Boende, antal barn	10	7	7	6	7	8
	Daglig verks. enl. LSS, antal personer	193	200	220	220	220	220
	Korttidsvistelse, antal dygn	2 160	2 500	2 200	2 200	2 704	2 704
	Korttidsstillsyn, antal barn	20	20	19	19	20	22
	Personlig assistans LSS, vuxna	15	13	13	13	14	15
	Personlig assistans LSS, barn	7	7	7	7	8	9
	Personlig assistans SFB, vuxna	42	42	42	42	44	44
	Personlig assistans SFB, barn	11	10	10	10	11	12

7 Plan för konkurrensprövning

Kundval tillämpas idag inom insatserna hemtjänst, boendestöd, sysselsättning, daglig verksamhet och särskilt boende.

Upphandling har skett enligt Lagen om valfrihet (LOV) och enligt Lagen om

offentlig upphandling (LOU). Möjlighet finns för intresserade utförare att löpande svara på de kravspecifikationer som finns för etablering av verksamheter enligt LOV. Se bilaga ”Plan för konkurrensprövning inom Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde”

Det finns också en centralt beslutat utmanarrätt som möjliggör för aktörer att ange intresse för att driva någon av de verksamheter som i dagsläget drivs i kommunal regi.

8 Program för uppföljning och insyn

Resultatet av uppföljning och insyn dokumenteras och delges nämnden årligen samt därutöver vid behov. Resultat som redovisas till nämnden ska även göras tillgängligt för allmänheten i en lätthanterlig form. Se bilaga ”Plan för uppföljning av omsorgsverksamheter 2023-2024 ”

De fem ekonomiskt mest omfattande privata verksamheterna finns inom särskilt boende;

- **A&O Temabo**
- **Attendo Sverige AB**
- **Omsorgsfamiljen H.E.M Buhres Hemtjänst AB**
- **Redolaris AB**
- **Förenade Care AB**

9 Lokalförsörjning för nämndens verksamheter

Behovet av servicebostad LSS beräknas öka med en plats per år fram till 2030.

Behovet av gruppbofastad LSS beräknas öka. Flera gruppbofastäder har behov av renoveringar alternativt kan de ersättas med nya lokaler då några av de befintliga lokalerna behöver moderniseras då kraven avseende kök och badrum, sov- och rekreationsutrymmen samt tillgänglighet har förändrats över tid.

I två gruppbofastäder finns behov av upprustning kopplat till föreskrifter om brandsäkerhet. Arbetet är pågående och samtliga av kommunens verksamheter i egenregi har haft en genomlysning vad det gäller brandsäkerhet. De verksamheter som har brister får dessa åtgärdade.

För att ett underskott av platser på gruppbofastad enligt LSS inte ska uppstå bedömer förvaltningens att det i framtiden kan finnas ett behov av ytterligare en

gruppbostad á sex platser.

Tillgången till bostäder med särskild service med stöd av SoL fungerar i huvudsak genom att det finns en naturlig rörlighet av brukare som flyttar in och ut. Förvaltningens bedömning är att boendeplatserna är i nivå med behoven de närmaste åren.

Platser inom särskilt boende i kommunen beräknas täcka behov av platser fram till 2028. Dock har inte nämnden rådighet över samtliga platser då utförarna kan sälja platser till andra kommuner.

Antalet kontorsplatser avseende myndighetsutövande och administrativ personal är tillgodosedda. I dag arbetar majoritet på distans. Den möjlighet och flexibilitet som distans- eller hybridarbete ger är en faktor bland flera som leder till att kommunen betraktas som en attraktiv arbetsgivare och minskar behovet av kontorslokaler. Antagandet görs att antalet kontorsarbetsplatser är tillgodosedda.

10 Peng, taxor och avgifter

Peng

Prestationsbaserad ersättning för VON 2024 räknas upp med 1,6% % jämfört med 2023. Preliminärt värde för assistans inväntar besked som bestäms av regeringen för 2024.

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter för 2024 räknas upp med 2 % jämfört med 2023, utom för de avgifter som regleras utanför kommunens kontroll med maxtaxor och prisbasbelopp vilket fastställs av regeringen varje år.

Se detaljer 15.2 "Bilagor peng, taxor och avgifter".

Anslag

Anslagen för 2024 räknas liksom ersättningen upp med 1,6 % jämfört med 2023.

Se detaljer under 15.1 "Ekonomiska bilagor".

11 Riktade bidrag

Riktiga bidrag visas under tabell 13:3 "Riktade bidrag". Regeringen har inte tagit ställning till kommande riktade bidrag. Förvaltningen kan därmed inte anta att tilldelas riktade bidrag 2024. Det riktade bidrag där satsningen är flerårig är "habiliteringsersättning"

Vi definitiva budgeten uppdateras dessa då bättre vetskap om vilka bidrag nämnden kommer erhålla 2024.

12 Intern kontroll

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljningsansvarig (funktion)
Central 1: Det finns en redundans i organisationen genom framtagna rutinbeskrivningar för det dagliga arbetet	Årligen	Genomgång på enhetsmöte, detta dokumenteras	Enhetschefer
Central 2: Alla förvaltningar har en aktuell kompetensförsörjningsplan	Månadsvis	Slumpmässiga loggningskontroller i verksamhetssystemet som undertecknas av behörig enhetschef.	Enhetschef
	Årligen	Förteckning över "taggar" med behörighet till arkivet kontrolleras och undertecknas av behörig enhetschef.	Enhetschefer
Central 3: Efterlevnad av policy för hållbart resande	Årligen	Lyfts på APT av enhetschef. Sammanställs årligen.	Enhetschef
Verksamhets specifikt kontrollmoment 1: Endast behörig personal ska ha tillgång till arkiv, handlingar och system som personal ej är behörig att se.	2 ggr per år	Loggningskontroll i verksamhetssystemet undertecknas av behörig chef samt förteckning över "taggar" med behörighet till arkivet kontrolleras.	Enhetschef

13 Framåtblick

Även om äldres hälsa har förbättrats de senaste åren kommer äldre personers behov av vård och omsorg öka kraftigt de kommande åren. Samtidigt väntas konkurrensen om arbetskraften bli ännu tuffare. Det gör att vården- och omsorgen av äldre står inför stora rekryteringsutmaningar.

Ett långsiktigt förändringsarbete för att anpassa äldreomsorgen till den demografiska och tekniska utvecklingen pågår. För att bibehålla en äldreomsorg av god kvalitet måste tillgången till personal med rätt kompetens säkras. Äldreomsorgens personal behöver erbjudas en attraktiv arbetsplats som tillvaratar och odlar deras yrkesprofession.

Digitalisering

Välfärdssektorn står inför en digitalisering, som kan innebära stora möjligheter. Med hjälp av välfärdsteknik som till exempel sensorer eller applikationer på mobiler och surfplattor som påminner eller ger stöd, kan äldre och personer med funktionsnedsättning få ökad trygghet, vara mer delaktiga, självständiga

och därigenom uppnå en god livskvalitet.

De välfärdstekniska lösningarna ska inte ersätta det mänskliga mötet inom omsorgen, men de kan ge bättre förutsättningar för verksamheter att disponera sina resurser. Rutinmässiga uppgifter kan till viss del ersättas av tekniska lösningar och bidra till "mindre spring" och mer möten med brukaren. Välfärdsteknik kan också bidra till bättre arbetsmiljö för utförarnas personal. Genom att ge personalen mer tid, och mer flexibilitet i utförandet kan tekniken bidra till att minska stress.

Trygghet och kvalitet

I många avseenden är god kvalitet kopplad till att personalen hos utförarna, ska vara kvalificerade, kompetenta och tillräckligt många. För att långsiktigt säkra tillgången till personal måste attraktiviteten i yrket öka. Personal- och kompetensförsörjningsarbetet kan inte bara ta sikte på att attrahera och rekrytera ny personal. Det måste även handla om att ta tillvara på den fulla potentialen hos de som redan är anställda. I detta hänseende behöver upphandlingsunderlagen ha tydliga krav på arbetsmiljön för utförarnas personal tex. med antalet personer som omsorgspersonalen hjälper under en arbetsdag, fler som arbetar heltid och rätten till fortbildning.

Förvaltningen kommer att bidra till Agenda mål nr 8 "Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt" genom att vid upphandling främja anständiga arbetsvillkor vid köp av varor och tjänster. Förvaltningen kommer även att bidra till mål nr 12, "Hållbar konsumtion och produktion" genom att vid upphandling främja anständiga arbetsvillkor för varor och tjänster som köps in. Förvaltningen ska öka kunskapen för hållbarhet i upphandling, följa upp leverantörer och samarbeta för att ligga i framkant. Förvaltningen ska när det är möjligt nyttja ramavtal från SKR som är ett bra sätt att effektivisera upphandlingen och ställa relevanta hållbarhetskrav.

Lagändringar

Socialtjänstlagen

Slutbetänkandet "Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47)", bereds nu i regeringskansliet. Om det fattas beslut om en ny socialtjänstlag kommer det ha betydelse för nämndens arbete. I betänkandet föreslås bland annat att socialtjänsten ska tydliggöra inriktningen mot förebyggande insatser och att kommunen ska få möjlighet att tillhandahålla insatser utan biståndsbeslut. Sammantaget skulle förslaget till en ny socialtjänstlag innebära en omställning av nämndens arbetssätt och metoder. Förslaget är att lagen ska träda i kraft 1 januari 2026.

Det finns även förslag till ändringar i socialtjänstlagen som bland annat innebär att nämnden kan få rätt att använda digital teknik när bistånd ges i form av hemtjänst eller i särskilt boende. I förvaltningen pågår ett strategiskt arbete med välfärdsteknik, ett exempel är pilotprojektet med GPS larm.

I utredningen om ny socialtjänstlag ingår även uppdrag att analysera hur äldreomsorgen bäst bör regleras i framtiden, inom ramen för socialtjänstlagen

eller i en särskild lag som omfattar äldreomsorgen och övriga insatser inom socialtjänsten som är riktade till äldre personer. Utredningen har inte kunnat visa på påtagliga fördelar att särreglera äldreomsorg och därför behöver frågan utredas vidare.

Ytterst handlar frågan om att säkerställa att äldreomsorgen är en del av den välfärd som är tillgänglig för alla vid behov utifrån de behov och förväntningar som är aktuella i dag och fram över. Dessa krav och förväntningar är delvis andra än när äldreomsorgen infördes som begrepp. Områden där kraven och förväntningarna ökat är individualisering och delaktighet för den enskilde samt arbetet med att tillgodose omfattande vård- och omsorgsbehov som landstinget till stor del svarade för fram till Ädelreformen. I det fortsatta arbetet behöver regleringens utformning analyseras i förhållande till de lokala förutsättningarna som de olika sätt som finns att nationellt styra och stödja vården och omsorgen.

LSS

Den 1 mars 2023 presenterades förslaget om statligt huvudmannaskap för personlig assistans. Detta föreslås träda i kraft från den 1 januari 2026.

Förslaget innebär att:

- Staten genom Försäkringskassan ska ha ett samlat huvudmannaskap för beslut om och finansiering av insatsen personlig assistans.
- Kommunerna ska fortsätta att utföra personlig assistans om den enskilde begär det.
- Timschablonen höjs. Detta för att kompensera arbetsgivarna för sjuklönekostnaderna för personliga assistenter.
- Det statliga huvudmannaskapet ska träda i kraft den 1 januari 2026 och de kommunala besluten om personlig assistans från detta datum ska föras över löpande till Försäkringskassan.
- Kommunerna ska kunna få ersättning för de kostnader för personlig assistans som uppstår från och med den 1 januari 2026.
- Anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskas med 10 323 miljoner kronor totalt i 2021 års kostnads- och volymnivå till följd av huvudmannaskapsförändringen.

Under förutsättning att staten tar över kostnaderna för personlig assistans kommer kostnaderna för kommunen att upphöra 2026. Eftersom det rör sig fortfarande om ett förslag kan det i praktiken innebära att övergången till statlig assistans i sin helhet blir försenad. Därmed antas kostnader för assistans öka med befolkningens mängden tills huvudmannaskapsförändring.

Behovet av bostäder i kommunen ökar med befolkningens mängden. De personer med funktionsnedsättning som har ett omfattande behov av omvårdnad har behov av bostad med särskild service. Psykisk ohälsa ökar bland befolkningen. Detta leder till komplexa behov som kräver kompetens. För att undvika behov av direktupphandling behöver kompetensutveckling ske inom de boenden som kommunen tillhandahåller.

Daglig verksamhet syftar till att ge meningsfull sysselsättning för personer med funktionsnedsättning. Daglig verksamhet kan också tillsammans med andra aktörer bidra till att brukaren närmar sig arbetsmarknaden. Tillgången till praktikplatser är avgörande för att öka möjligheten till en anställning på den öppna arbetsmarknaden. I agenda 2030 i mål nr 8 framkommer att kommunen vill få fler personer långt från arbetsmarknaden i sysselsättning. Detta genom att skapa meningsfulla praktikplatser.

Antagande görs att behovet av kontaktperson, ledsagning och avlösarservice enligt LSS ökar i takt med befolkningsökningen.

Tillsyn över socialtjänsten

En särskild utredare ska se över möjligheterna att förbättra förutsättningarna för Inspektionen för vård och omsorg (IVO) att utöva tillsyn över socialtjänsten, som inkluderar bland annat insatser för äldre och personer med funktionsnedsättning. Uppdraget ska redovisas senast den 29 mars 2024.

14 Upphandlings- och inköpsplan

Från bilaga upphandlings och inköpsplan framkommer vilka upphandlingar som sker under det kommande åren och prioritering av dessa.

15 Övergripande bilagor

15.1 Ekonomiska bilagor

Bruttokostnader

Verksamhetsområde	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändring från år 2023				Totalt
				Volymförändring	Indexuppräknig	Kostnadsminskning	Övrigt	
Nämnd och staber	-23 445	-23 941	-24 297		-383	250	-223	-356
Särskilt boende	-261 659	-278 171	-294 621	-12 000	-4 451			-16 451
Hemtjänst	-128 934	-131 895	-134 005	0	-2 110			-2 110
Övrig äldreomsorg	-25 576	-26 492	-26 916	0	-424			-424
Admin äldreomsorg	-13 616	-14 246	-14 634		-228		-160	-388
LSS vuxna	-202 036	-195 258	-202 382	-4 000	-3 124			-7 124
Psykatri vuxna	-42 674	-44 460	-44 172	1 000	-711			289
Admin vuxenstöd	-10 753	-11 017	-11 318		-176		-125	-301
LSS barn	-19 795	-19 998	-18 955	1 000	-320	363		1 043
Övrigt barn och ungdom	-18 273	-21 135	-20 253	720	-338	500		882
Admin barn och ungdom	-3 821	-4 214	-4 328		-67		-46	-113
Personligt ombud	-2 730	-2 893	-2 968		-46		-29	-75
Summa VON exkl egen regi	-753 313	-773 720	-798 850	-13 280	-12 380	1 113	-583	-25 130
Centrala enheter egen regi		-3 820	0		-61	3 915	-34	3 820

Verksamhetsområde				Förändring från år 2023				
Aldreomsorg egen regi		-36 333	-37 951		-581	-633	-404	-1 618
Funktionsnedsättning egen regi		-167 284	-171 323		-2 677	600	-1 963	-4 039
Summa Egen regi		-207 437	-209 274	0	-3 319	3 882	-2 401	-1 838
Totalt inkl egen regi		-981 157	-1 008 124	-13 280	-981 157	-981 157	-981 157	-981 157

Intäkter

Verksamhetsområde				Förändring från år 2023				
Intäkter	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Volym- förändring	Index- uppräknig	Kostnads- minskning	Övrigt	Totalt
Nämnd och staber	1 400	0	0		0			0
Särskilt boende	54 371	44 049	45 516	586	881			1 467
Hemtjänst	20 752	14 637	14 930		293			293
Övrig äldreomsorg	4 255	4 255	4 340		85			85
Admin äldreomsorg	435		0		0			0
LSS vuxna	24 843	11 123	11 546	200	222			422
Psykatri vuxna	4 694	3 372	3 440		67			67
Admin vuxenstöd	325	0	0		0			0
LSS barn	1 377	1 029	1 050		21			21
Övrigt barn och ungdom	1 096	973	993		19			19
Admin barn och ungdom	0	0	0		0			0
Personligt ombud	1 724	1 262	1 287		25			25
Summa VON exkl egen regi	115 272	80 700	83 100	786	1 614	0	0	2 400
Centrala enheter egen regi		3 820	0		61	-3 881		-3 820
Äldreomsorg egen regi		36 333	39 014		581	1 100	1 000	2 681

Verksamhetsområde				Förändring från år 2023				
Funktionsnedsättning egen regi		167 284	170 261	-3 000	2 677	2 300	1 000	2 977
Summa Egen regi		207 437	209 275	-3 000	3 319	-481	2 000	1 838
Totalt inkl egen regi		288 137		-2 214	4 933	-962	4 000	5 757

Anslag

Verksamhetsområde				Förändring från år 2023				
Kostnads- och intäktsslag	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Volymförändring	Indexuppräknig	Kostnadsminskning	Övrigt	Totalt
Fyren	656 000	675 000	686 000	11 000	1,7%			
Trygghetsboende + träffpunkt	1 856 000	1 910 000	1 941 000	31 000	1,7%			
Aktivitetsbidrag träffpunkt	814 000	838 000	851 000	13 000	1,6%			
Hemtjänst Natt	8 393 000	8 636 000	8 774 000	138 000	1,7%			
Trygghetslarm	2 897 000	2 981 000	3 029 000	48 000	1,7%			
Ruffen	1 534 000	1 578 000	1 603 000	25 000	1,7%			
Matsal Aldreomsorg	29 400	30 300	30 800	500	1,7%			
Fixartjänst	249 100	256 300	260 000	3 700	1,5%			

Driftbudget 3 år

Verksamhetsområde	Utfall 2022			Budget 2023			Budget 2024		
	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto
Nämnd och staber	-23 445	1 400	-22 045	-23 941	0	-23 941	-24 297	0	-24 297
Särskilt boende	-261 659	54 371	-207 288	-278 171	44 049	-234 122	-294 621	45 516	-249 106
Hemtjänst	-128 934	20 752	-108 182	-131 895	14 637	-117 258	-134 005	14 930	-119 076

Verksamhetsområde	Utfall 2022			Budget 2023			Budget 2024		
Ovrig äldreomsorg	-25 576	4 255	-21 321	-26 492	4 255	-22 238	-26 916	4 340	-22 576
Admin äldreomsorg	-13 616	435	-13 181	-14 246		-14 246	-14 634	0	-14 634
LSS vuxna	-202 036	24 843	-177 193	-195 258	11 123	-184 135	-202 382	11 546	-192 636
Psykiatri vuxna	-42 674	4 694	-37 980	-44 460	3 372	-41 088	-44 172	3 440	-39 869
Admin vuxenstöd	-10 753	325	-10 428	-11 017	0	-11 017	-11 318	0	-11 318
LSS barn	-19 795	1 377	-18 417	-19 998	1 029	-18 969	-18 955	1 050	-17 369
Övrigt barn och ungdom	-18 273	1 096	-17 177	-21 135	973	-20 162	-20 253	993	-18 860
Admin barn och ungdom	-3 821	0	-3 821	-4 214	0	-4 214	-4 328	0	-4 328
Personligt ombud	-2 730	1 724	-1 006	-2 893	1 262	-1 631	-2 968	1 287	-1 681
Summa VON exkl egen regi	-753 313	115 272	-638 040	-773 720	80 700	-693 020	-798 850	83 100	-715 750
Centrala enheter egen regi				-3 820	3 820	0	0	0	0
Äldreomsorg egen regi				-36 333	36 333	0	-37 951	39 014	1 063
Funktionsnedsättning egen regi				-167 284	167 284	0	-171 323	170 261	-1 063
Summa Egen regi				-207 437	207 437	0	-209 275	209 275	0
Totalt inkl egen regi				-981 157	288 137	-693 020	-1 008 124	292 375	-715 750

Driftbudget 3 år fort.

Verksamhetsområde	Plan 2025 exkl prisutv			Plan 2026 exkl prisutv		
	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto
Driftbudget						
Nämnd och staber	-24 876	0	-24 876	-25 471	0	-25 471
Särskilt boende	-301 987	46 426	-255 561	-309 537	47 355	-262 182
Hemtjänst	-137 355	15 228	-122 127	-140 789	15 533	-125 257
Övrig äldreomsorg	-27 589	4 427	-23 162	-28 279	4 515	-23 764
Admin äldreomsorg	-15 000	0	-15 000	-15 374	0	-15 374

Verksamhetsområde	Plan 2025 exkl prisutv			Plan 2026 exkl prisutv		
LSS vuxna	-207 441	11 776	-197 510	-212 627	12 012	-202 507
Psykiatri vuxna	-45 276	3 508	-40 883	-46 408	3 579	-41 923
Admin vuxenstöd	-11 601	0	-11 601	-11 891	0	-11 891
LSS barn	-19 429	1 071	-17 808	-19 915	1 092	-18 259
Övrigt barn och ungdom	-20 759	1 012	-19 337	-21 278	1 033	-19 825
Admin barn och ungdom	-4 436	0	-4 436	-4 547	0	-4 547
Personligt ombud	-3 043	1 313	-1 729	-3 119	1 339	-1 779
Summa VON exkl egen regi	-818 793	84 762	-734 031	-839 236	86 457	-752 778
Centrala enheter egen regi	0	0	0	0	0	0
Äldreomsorg egen regi	-38 900	39 990	1 090	-39 873	40 989	1 117
Funktionsnedsättning egen regi	-175 606	174 516	-1 090	-179 997	178 879	-1 117
Summa Egen regi	-214 507	214 506	0	-219 869	219 868	0
Totalt inkl egen regi	-1 033 299	299 268	-734 031	-1 059 105	306 326	-752 778

15.2 Bilagor peng, taxor och avgifter

15.2.1 Pengbilaga

Pengbilaga

Pengrelaterade verksamheter	Förändring 2023-2024				
	Budget 2023	Budget 2024	Belopp	Procent (%)	Kommentar
Ersättning LSS stöd och service/dygn	1 456	1 479	23	1,6 %	
Ersättning LSS gruppboheter/dygn	2 423	2 462	39	1,6 %	

Pengrelaterade verksamheter			Förändring 2023-2024		
Ersättning SOL-gruppbostäder (psyk. funk.) / dygn	2 033	2 066	33	1,6 %	
Ersättning LSS daglig verksamhet/helgdag					
Nivå 1	448	455	7	1,6 %	
Nivå 2	667	678	11	1,6 %	
Nivå 3	972	988	16	1,6 %	
Nivå 4	1 150	1 168	18	1,6 %	
Nivå 5	1 304	1 325	21	1,6 %	
Ersättning LSS korttidsvistelse/vardag					
Nivå 1	1 699	1 726	27	1,6 %	
Nivå 2	1 981	2 013	32	1,6 %	
Nivå 3	2 359	2 397	38	1,6 %	
Nivå 4	2 642	2 684	42	1,6 %	
Nivå 5	3 303	3 356	53	1,6 %	
Ersättning LSS korttidsvistelse/helgdag					
Nivå 1	2 617	2 659	42	1,6 %	
Nivå 2	3 049	3 098	49	1,6 %	
Nivå 3	3 629	3 687	58	1,6 %	
Nivå 4	4 065	4 130	65	1,6 %	
Nivå 5	5 083	5 164	81	1,6 %	
Ersättning LSS korttidsstillsyn/barn och år	165 001	167 641	2 640	1,6 %	
Ersättning LSS korttidsstillsyn Solskiftesgården/år	122 155	124 109	1 954	1,6 %	
Kontaktperson: Faktiska kostnader enl. SKR + 20 % av arvode och personalkostnader.					

Pengrelaterade verksamheter			Förändring 2023-2024		
Ersättning personlig assistans per timme*	324,5	330	6	1,7 %	
Ersättning ledsagning, avlösning LSS per timme*	324,5	330	6	1,7 %	
Ersättning för arbete och sysselsättning för funktionshindrade per utfört pass (3 h)	787	800	13	1,7 %	
Boendestöd ersättning per utförd timme enligt hemtjänstpeng					
Ersättning hemtjänst tätort per utförd timme	429	436	7	1,6 %	
Ersättning hemtjänst landsbygd per utförd timme	500	508	8	1,6 %	
Ersättning Hemtjänst glesbygd per utförd timme	606	616	10	1,7 %	
Ersättning korttidsplatser/dygn	2 278	2 314	36	1,6 %	
Ersättning dagverksamhet per utfört pass (5 h)	647	657	10	1,5 %	
Särskilt boende LOV tomgångs- samt parboendeersättning/dygn	1 287	1 308	21	1,6 %	
Särskilt boende LOV vård- och omsorgsersättning/dygn	2 054	2 087	33	1,6 %	
Särskilt boende LOV vård- och omsorgsersättning demens/dygn	2 273	2 309	36	1,6 %	
		0			
Särskilt boende LOU tomgångs- samt parboendeersättning/dygn	1 081	1 098	17	1,6 %	
Särskilt boende LOU vård- och omsorgsersättning/dygn	1 825	1 854	29	1,6 %	
Särskilt boende vård- och omsorgsersättning demens/dygn	2 054	2 087	33	1,6 %	

* Preliminär regeringen fastställer slutlig ersättning för 2024.

15.2.2 Taxor och avgifter

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Budget 2023	Budget 2024	Förändring 2023-2024		Kommentar
			Belopp	Procent (%)	
Avgifter Sol					
Hemtjänst/timme	257	262	5	1,9 %	
Ledsagning /timme	257	262	5	1,9 %	
Dagverksamhet/månad	819	835	16	2,0 %	
Omvårdnad vid korttidsboende och HVB/månad*	2 359	2 406	47	2,0 %	
Omvårdnad vid särskilt boende/månad*	2 359	2 406	47	2,0 %	
Boendeavgift vid korttidsboende och HVB/månad *	2 423	2 471	48	2,0 %	
Distribution av matlådor/per leverans	74	75	1	1,4 %	
max månad*	2 359	2 406	47	2,0 %	
Måltider Görjansgården, Solhälla, Solgården och solskiftet					
Lunch	64	65	1	1,6 %	
Middag	53	54	1	1,8 %	
Frysta matportioner	48	49	1	2,4 %	
Måltider dagverksamhet/dag	79	81	2	2,5 %	
Måltider korttidsboende och HVB/dag	135	138	3	2,2 %	
Måltider växelvärd övriga dagar/dag	135	138	3	2,2 %	
Måltider särskilt boende/månad	4 017	4 097	80	2,0 %	
Avgifter LSS					
Korttidsvistelse					

Taxor och avgifter			Förändring 2023-2024		
Barn frukost/portion	21	21	0	0,0 %	
Barn lunch/portion	45	46	1	2,2 %	
Barn middag/portion	46	46	0	0,0 %	
Vuxen (från 19 år) frukost/portion	27	28	1	3,7 %	
Vuxen lunch/portion	57	58	1	1,8 %	
Vuxen middag/portion	56	58	2	3,6 %	
Korttidstillsyn (fritids) för mellanmål/månad	225	230	5	2,2 %	
Korttidstillsyn /fritids) Barn lunch/portion	45	46	1	2,2 %	
Korttidstillsyn (fritids) Ungdomar (över 19 år) lunch/portion	57	58	1	1,8 %	
Boende/månad	2 050	2 091	41	2,0 %	
Skolinternat/månad	2 050	2 091	41	2,0 %	

* Är baserat på prisbasbeloppet och maxbelopp, Schablon 2 % innan prisbasbeloppen är klara

15.3 Riktade bidrag

Typ av bidrag	Källa	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Syfte med bidraget
Äldreomsorgslyftet	Socialstyrelsen	7 083 733	6 804 767	6 804 767		Stärka kompetensen inom kommunalt finansierad vård och omsorg för äldre
Habiliteringsersättning	Socialstyrelsen	1 642 239	1 725 076	1 725 076	1 725 076	Extra ersättning till brukare inom daglig verksamhet
Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer	Socialstyrelsen	17 034 571	16 019 347	16 019 347		Möjliggöra förbättringar och utveckling av verksamheten inom äldreomsorg

Typ av bidrag	Källa	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Syfte med bidraget
Psykisk hälsa och suicidprevention 2023 till kommuner (Utvecklingsarbete utifrån handlingsplaner och Kunskapsbaserad och säker vård och omsorg).	Storsthlm	1 365 359	1 386 037	1 386 037		Utvecklingsarbete inom kommunen för psykisk ohälsa
Återhämtningsbonusen	Socialstyrelsen	0	0	4 360 354		Stärka personal inom vård och omsorg och att förebygga ohälsa.
God och nära vård	kammarskollegiet	3 526 981	2 673 621	2 673 621		Omställningen av hälso- och sjukvården är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan
Psykisk hälsa och suicidprevention 2023 länsgemensamma	Storsthlm	405 419	618 195	618 195		Utvecklingsarbete inom kommunen för psykisk ohälsa
Arbete med hälsosamtal för äldre	Socialstyrelsen		546 961	546 961		Att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre
Summa:		31 058 302	29 774 004	34 134 358	1 725 076	

15.4 Mål för verksamhetsutveckling

15.4.1 Nämndmål

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet	Nämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet.	Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	22	35	30	30	30	30	30

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
	Brukare ska uppleva insatser från socialtjänsten som tillfredsställande.	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn	-	83 %	84 %	80 %	84 %	84 %	84 %
		Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel 100 %	84 %	100 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		76	83	83	83	83	83
Österåker har en robust och effektiv ekonomi	Vård- och omsorgsnämnden ska bidra till social hållbarhet vid befolkningsökning utan att den ekonomiska utveckling relativt sett ska öka.	Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	1	1	-2	-2	-1	-1	-1
		Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	-19	-22	-1	-1	-15	-10	-10
		Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, miljoner kronor	-84	-100	-4	-4	-4	-10	-12
	Nämnden ska eftersträva hög effektivitet i sina verksamheter.	Effektivitetsindex LSS boende och daglig verksamhet	57	79			60	60	60
		Effektivitetsindex äldreomsorg	95	87			95	95	95
		Effektivitetsindex för ÄO	95 %	87 %	80 %	80 %	82 %	84 %	86 %
		Effektivitetsindex för bostad med särskild service och daglig verksamhet för vuxna	57	79	79	79	80	80	80

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här	Brukare inom särskild boende LSS/SOL ska uppleva trygghet i sitt hem.	Brukarbedömning servicebostad LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	53	73	65	65	68	70	70
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)		85	93	93	90	93	93
		Brukarbedömning boende särskild service SoL - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	50	71	72		75	78	80
		Brukarbedömning gruppboende LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	75	65	68	68	69	70	71
		Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare med minst 2 besök dagligen möter under 14 dagar, median	16	14	14		14	14	14
		Brukarbedömning boende särskild service SoL - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel	53 %	73 %	73 %	73 %	74 %	75 %	76 %

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
		I rygga förhållanden påverkas av personalkontinuitet, varför antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar bör vara lågt,	16	16	16	16	15	15	15
	Öka kvalitén i mötet mellan socialtjänstens medarbetare och kommunens invånare.	Deltagande i Yrkesresan ska omfatta alla som utbildningen är till för.					100	100	100
Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid	Nämnden ska bidra till att miljöpåverkan minskar inom upphandlade tjänster under 2024.	Andel upphandlingar 2024 där nämnden har ställt krav att minska negativ miljöpåverkan i utgångspunkt i miljö och klimatprogrammet.					100 %	100 %	100 %
	Brukare ska erbjudas en balanserad och näringsrik kost.	Andel särskilda boenden med rutin för att förebygga undernäring					80 %	85 %	90 %

15.5 Upphandlings- och inköpsplan

Upphandling/inköp	Värde	Prioriteringsordning	Anskaffningsår	Kommentar
Enebacken Omsorgsboende		1	2018	2024-01-31
Vårdbo omsorgsboende		2	2020	2024-02-20
Transport av avlidna		3	2020	2024-02-20